ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна відповідальність у медіа

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету журналістики ЗНУ
_____ Костюк В. В.____
(підпис) (ініціали та прізвище)
«____» _____2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальна відповідальність у медіа»

підготовки магістрів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Журналістика»

спеціальність С7 Журналістика

галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

ВИКЛАДАЧ: Чернявська Людмила Віталіївна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри журналістики

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.
В. о. завідувача кафедри журналістики
_____ А. І. Тернова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Т. А. Рогова

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна відповідальність у медіа

Зв`язок з викладачем (викладачами):
E-mail: liudmylachern75@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення: Людмила Чернявська (в особисті)
Інші засоби зв'язку:, Telegram
Кафедра журналістики, 207 ауд. 2 корпус ЗНУ.

1. Опис навчальної дисципліни

Соціальна відповідальність медіа може розглядатись у таких основних напрямах як: соціальна відповідальність медіа у реалізації соціальних функцій інформування суспільства із дотриманням професійних стандартів, формування світогляду із врахуванням антидискримінаційних практик та свободи слова і прав людини, поширення ідей, базованих на демократичних європейських цінностях та інші види комунікації у суспільстві; соціальна відповідальність медіа як бізнесу щодо зобов'язань перед медіаспільнотою. **Мета курсу** «Соціальна відповідальність у медіа» – ознайомлення студентів із соціальною відповідальністю медіа в умовах війни, корпоративними медіа, соціальною медіграмотністю та корпоративною соціальною відповідальністю.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Соціальна відповідальність у медіа» належить до циклу професійної підготовки і поглиблює знання про стандарти роботи медіа, їх соціальну відповідальність перед суспільством, зокрема, в кризових умовах війни, пов'язана із курсом «Теорія та історія соціальних комунікацій». Вибірковий курс «Геноцид, постпам'ять та формування реальності», що викладається у третьому семестрі, поглиблює теми курсу «Соціальна відповідальність медіа».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**	**заочна форма здобуття освіти**
Статус дисципліни	**Цикл професійної підготовки**	**Цикл професійної підготовки**
Семестр	1 -й	1 -й
Кількість кредитів ECTS	**3**	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	12 год.	8 год.
Самостійна робота	78 год.	82 год.
Консультації	Щопонеділка 12.55 – 14.15 (Google meet)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**Екзамен**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14872	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня. СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми. СК09. Здатність створювати аналітичні медіапродукти різних жанрів і форм з урахуванням формату медіа та потреб ринку, аудиторії. РН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог. РН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики. РН09. Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу. РН10. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з організацією нових медіаустанов та інституцій.	**Теоретичні** – виклад матеріалу із подальшим тестуванням у системі Moodle) **Практичні** – виконання практичних завдань	Тестування у системі Moodle після кожного змістового модуля. У разі повної відповіді на всі питання студент отримує 5 б. Лабораторні роботи дозволяють студентам оволодіти практичними навичками з курсу. Результат виконання лабораторних робіт 1, 2, 3, 4, 6 оцінюється за такою шкалою: – 5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання

		роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання. Результат виконання лабораторної роботи № 5 оцінюється диференційовано: 5 балів максимально можна набрати за виконання завдання 8 (створення матеріалу) і 5 балів можна отримати за виконання решти завдань лабораторної роботи. Оцінювання завдань 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 лабораторної роботи № 5 здійснюється за такими критеріями: – 5 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими

		програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність медіа в умовах війни

Саморегуляція медіа під час війни. Закон України «Про медіа». Європейська регуляція медіа. Європейський закон про свободу медіа. Нова корпоративна відповідальність. Антидискримінаційні практики в медіа. Міжнародні документи захисту прав людини. Термін «складні життєві обставини» (Закон України «Про соціальні послуги»). Вразливі групи населення. Робота журналіста із вразливими групами.

Змістовий модуль 2. Корпоративні медіа

Корпоративні кодекси: види, функції. Приклади корпоративних кодексів у бізнесі. Корпоративні кодекси медіа: редакційна політика, редакційні кодекси. Корпоративні медіа: види та функції. Створення контенту корпоративних медіа. Асоціація корпоративних медіа. Світові медіакорпорації та виробники новин.

Змістовий модуль 3. Соціальна медіаграмотність

Виклики і тенденції розвитку медіаграмотності в Україні в умовах війни. Європейські медіаосвітні моделі. Медіазалежність. Медіаосвітні проєкти у медіа. Гейміфікація. Проєкти медіаграмотності в Україні. Розвиток медіаграмотності в журналістів.

Змістовий модуль 4. Соціальна відповідальність та соціальні інвестиції.

Моделі корпоративної соціальної відповідальності. Модель КСВ в Україні. Цілі сталого розвитку ООН. Спонсорство: визначення, типи, причини, сфери застосування, проблеми реалізації. Благодійництво: історія поняття, визначення, напрямки, форми реалізації. Волонтерство. Методи соціально відповідального інвестування. Медіа в контексті соціально відповідального інвестування: громадське інвестування; журналістика рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	**Назва теми**	**Кількість Годин**		**Згідно з розкладом (для денної форми)**
		о/д.ф.	**з.ф.**	
1	***2***	***3***	***4***	***5***
1. Лабораторне заняття Самостійна робота	Регуляція медіа	2 13	2	*1- тиждень – 1 пара*
2. Лабораторне заняття Самостійна робота	Антидискримінаційні практики в медіа	1 13	2	*1- тиждень – 1 пара*
3. Лабораторне заняття Самостійна робота	Корпоративні кодекси	2 13	1	*1- тиждень – 1 пара*
4. Лабораторне заняття Самостійна робота	Корпоративні медіа	2 13	1	*1- тиждень – 1 пара*

5. Лабораторне заняття Самостійна робота	Соціальна медіаграмотність	2 13	1	*1- тиждень – 1 пара*
6. Лабораторне заняття Самостійна робота	Соціальна відповідальність та соціальні інвестиції	2 13	1	*1- тиждень – 1 пара*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	**Вид контрольного заходу**	**Зміст контрольного заходу *«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».***	**Критерії оцінювання та термін виконання***	**Усього балів**
1	***2***	***3***	***4***	***5***
Поточний контроль				
Лабораторне заняття №1 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою	Теоретичний	1. Ознайомтесь із Законом України «Про медіа»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-IX#Text. З'ясуйте визначення термінів. Порівняйте використання терміну «медіа» в Законі та журналістській практиці. 2. Ознайомтесь із Європейським законом про свободу медіа: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AL_202401083. Дати відповіді на запитання: 1. Що мається на увазі під редакційною свободою? 2. Коли є можливим обмеження медійного контенту? 3. Ознайомтесь із тенденціями соціальної відповідальності медіа в умовах війни – стаття «Соціальна відповідальність медіа в умовах війни» https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1484142/mod_resource/content/1/924-2592-1-SM.pdf. Висловіть свою думку про тенденції соціальної відповідальності медіа в умовах війни. 4. Ознайомтесь із виданням «Саморегуляція українських медіа під час дії воєнного стану в Україні» (на сторінці курсу в системі Moodle). Дайте відповіді на запитання: 1. Як виявляється самоцензура в роботі	5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без	**6**

		журналіста? 2. Як розрізняються терміни «військовий» і «воєнний», «військовий журналіст» і «воєнний журналіст», «жертва» і «постраждалий»? 3. Які документи повинен мати журналіст для роботи у районі бойових дій і які засоби для індивідуального захисту має використовувати? 4. Як часто журналіст повинен поновлювати знання з тактичної медицини?	суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	
	Практичний	Робота з інструментами ШІ - ресурс Perplexity (пошуковик). Проаналізуйте відповіді ресурсу на запит «Порівняй кодекси етики журналістів в Україні, Німеччині, Великобританії, США». Порада до виконання: При роботі з Perplexity (завдання 5) зверніть увагу, що цей сервіс є «пошуковим ШІ». Він дає посилання на джерела — обов'язково перевірте, чи є вони офіційними сайтами регуляторів (як-от Deutscher Presserat або IPSO) чи це просто випадкові статті, оскільки ШІ може помилятися в інтерпретації дат оновлення кодексів. Дотримуйтесь етичних правил роботи із ШІ-ресурсами (Додаток Б). Алгоритм виконання завдання 1. Зробіть власний запит «Порівняй кодекси етики журналістів в Україні, Німеччині, Великобританії, США» на ресурсі 2. Порівняйте отриману відповідь із результатом Олени Чуранової та результатом запиту від 18.12.2025 (матеріали для опрацювання рис.1, рис.2). 3. Проаналізуйте джерела інформації, які використав ресурс. Запитання для самоконтролю 1. Чи можна ці джерела вважати надійними?		

Лабораторне заняття №2 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою та матеріалами редакційних статусів	Теоретичний	Пройти тести в системі Moodle. Тест 1.	Тести складаються із 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал	**5**
	Практичний	1.Ознайомтесь із матеріалом лекції «Роль журналістки в поширенні недискримінаційного ставлення до так званих вразливих груп» (на сторінці курсу в Moodle). Назвіть чинники, які можуть зумовити складні життєві обставини. Поясніть принципи роботи із вразливими категоріями. 2. Пройдіть тест на ресурсі Human Rights Channel від Ради Європи «Ви сексист?»: https://human-rights-channel.coe.int/stop-sexism-quiz-en.html. Прокоментуйте свій результат та запитання тексту. 3. Пройдіть гру «Що не так з цими зображеннями»? (під час заняття). 4. Робота з інструментами ШІ – ресурси Consensus та Elicit За допомогою ШІ-пошуковиків Consensus (рис. 5) та Elicit (рис. 6) складіть список глосарів недискримінаційної мови за останні 5 років. Прокоментуйте, які з них, на вашу думку, можуть бути використані в медіадіяльності. Алгоритм виконання завдання 1. Зробіть запит «Скласти список глосаріїв недискримінаційної мови» в обох пошуковиках. 2. Порівняйте відповіді, перегляньте рекомендації ресурсів і на їхній основі складіть власний список глосаріїв. 3. Перевірте наявність їх у вільному доступі і позначте це у вашому списку. Запитання для самоконтролю: Які глосарії з вашого списку можна використати в медіадіяльності? 5. На основі опрацьованих матеріалів та власного медійного досвіду дайте відповіді на запитання	– 5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими	**6**

		експертного інтерв'ю. Ваші відповіді можна оформити таблицею (як у таблиці 1) або текстом питання-відповідь.	програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	
Лабораторне заняття №3 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою	Практичний	1. Перегляньте матеріали про корпоративні цінності і стратегії 1+1 Суспільного (на сторінці курсу в Moodle) і запропонуйте огляд корпоративних цінностей і стратегій медіа (на вибір студента). 2. Розгляньте статті законів: Закон України «Про запобігання корупції» (ст. 37, 38, 63); Закон України «Про страхування» (ст. 25, ч. 7, п. 13); Закон України «Про фінансові послуги та фінансові установи» (ст. 5). Визначте статус корпоративних кодексів в Україні. 3. Розгляньте корпоративні кодекси бізнесу і медіа (на	– 5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати	**6**

		сторінці курсу в системі Moodle) і визначте обов'язкові елементи кодексів. Звернуть увагу на такі аспекти: - редакційна незалежність; - реклама та її маркування; - робота в соцмережах; - використання інструментів ШІ; - конфлікт інтересів. 4. Ознайомтесь із статтею Ірини Кошман про корпоративні кодекси в медіа: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/part_2/22.pdf. Проаналізуйте корпоративний кодекс медіа (на вибір студента). Алгоритм аналізу: 1. Чи є документ (кодекс або редакційна політика) у вільному доступі? 2. Які розділи містить – місія, візія, цінності, етичні стандарти, професійні стандарти, правила поведінки? 3. Чи враховує документ нові виклики (умови війни, ШІ та ін.)? 4. Цінності медіа та їх відповідність українським та міжнародним стандартам журналістики. 5. Чи враховані вимоги чинного Закону «Про медіа»? 6. Гендерна політика та політика недискримінації. 7. Правила виправлення помилок. 8. Правила внутрішніх і зовнішніх комунікацій. 5. Запропонуйте корпоративний кодекс для медіабізнесу із урахуванням основних вимог до нього: історія медіа, цінності, місія і візія, норми корпоративної поведінки, стандарти роботи, комунікаційні правила і вимоги, обов'язки і відповідальність, права людини, безпека журналіста, медіаправо, а також вимоги, які виходять за межі стандартних законів та регуляцій. Для виконання завдання ви	їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не	

		можете або створити концепцію власного медіа або взяти досвід вже існуючого медіа і проаналізувати його практику створення корпоративного кодексу або відповідних документів та ваші рекомендації. Якщо ви маєте досвід роботи (проходження практики) в медіа, то можете проаналізувати корпоративний кодекс вашого медіа або документи, які його заміняють. Запитання для самоконтролю 1. У чому полягає різниця між Кодексом етики українського журналіста та корпоративним кодексом конкретного медіа? 2. Який юридичний статус мають корпоративні кодекси в Україні? 3. Чому наявність редакційного статуту є вимогою Закону України «Про медіа»?	досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	
Лабораторне заняття №4 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою	Теоретичний Практичний	Пройти тести в системі Moodle. Тест 2. 1. Ознайомтесь із матеріалами на сторінці Moodle про корпоративні медіа. Схарактеризуйте класифікації корпоративних медіа (таблиця 3). Запитання для самоконтролю 1. Як формується контент корпоративних медіа? Розгляньте діаграму (рис. 9), як ви вважаєте, яким є співвідношення цих видів контенту? 2. Ознайомитись із матеріалом «Handbook, або Що почитати про компанію» (https://content.ua/ukr/blog/handbook-abo-shho-pochitati-pro-kompaniyu). Пояснити для чого потрібен Handbook для компаній. Розробіть концепцію Handbook для першокурсників за такими структурними блоками: 1. Вступ. Привітання від ректора/декана. Місія та цінності. Пояснення термінів «сесія», «модуль», «кредит ЄКТС», «деканат», «кафедра». Мапа студмістечка	Тести складаються із 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал – 5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення	**5** **6**

		(аудиторії, їдальня, бібліотека, найближче укриття та ін.). 2. Навчальний процес: графік навчання, система оцінювання, академічна доброчесність, реєстрація на курси, Moodle. 3. Адміністративні питання та сервіси: студентський квиток, довідки та документи, стипендії та пільги, гуртожиток. 4. Студентське життя та можливості: як долучитися до Студради; клуби, секції, волонтерство; програми обміну (Erasmus+ тощо); допомога з працевлаштуванням та пошуком стажування. 5. Підтримка та безпека: контакти університетського психолога; алгоритм дій під час повітряної тривоги, контакти охорони; політика запобігання булінгу, політика недискримінації. 6. Контакти. Таблиця з контактами (Деканат > Куратор > Староста). Соціальні мережі. 3. Ознайомтесь із сайтом «Асоціації корпоративних медіа України» – https://corpmedia.com.ua/. Охарактеризуйте мету конкурсу «Найкраще корпоративне медіа». Запропонуйте ідею для корпоративного проєкту для українських медіа в умовах війни. 4. Поміркуйте про те, як медіакорпорації можуть формувати тенденції у створенні контенту. 1.	як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить	

			упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	
Лабораторне заняття №5 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою	Теоретичний Практичний	Тести у системі Moodle. Тест 3. 1. Опрацюйте матеріали конференції «Код довіри: інформаційна стійкість в часи війни та штучного інтелекту» 27.11.25: 1) Сесія 1 «Стійкість там, де довіра: чому стейкхолдерам медіаграмотності треба йти до спільнот»: https://www.jta.com.ua/trends/stiykist-tam-de-dovira-chomu-steykkholderam-mediahramotnosti-treba-yty-do-spilnot/. 2) Сесія 2 «Говорити не все, що захочеш: як на свободу слова впливають війна та технології»: https://www.jta.com.ua/trends/hovoryty-ne-vse-shcho-zakhochesh-iak-na-svobodu-slova-vplyvaiut-viyna-ta-tekhnolohii/. 3) Сесія 3 «Попри втрати та складні умови: як практики з медіаграмотності допомагають повертати контроль над життям»: https://www.jta.com.ua/trends/popry-vtraty-ta-skladni-umovy-iak-praktyky-z-mediahramotnosti-dopomahaiut-povertaty-kontrol-nad-zhyttiam/. 4) Сесія 4 «Як ШІ змінює медіаландшафт і наше сприйняття реальності»: https://www.jta.com.ua/trends/yak-shi-zminiuie-medialandshaft-i-nashe-spryyniattia-realnosti/. Запис конференції (можна переглянути за бажанням): https://www.youtube.com/watch	Тести складаються із 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал Результат виконання лабораторної роботи № 5 оцінюється диференційовано: 5 балів максимально можна набрати за виконання завдання 8 (створення матеріалу) і 5 балів можна отримати за виконання решти завдань лабораторної роботи. Оцінка матеріалу (завдання 8) здійснюється за такими критеріями: Високий Середній Низький (таблиця критеріїв на сторінці в Moodle) Оцінювання завдань 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 лабораторної роботи № 5 здійснюється за такими критеріями: – 5 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає	**5** **10**

		?v=XIpix29v1aM&t=401s. Сформулюйте виклики та тенденції розвитку медіаграмотності в Україні 2. Ознайомтесь із статтею Олени Биндас «Сутність медіаосвітніх моделей провідних країн Європи». Визначте характеристики освітніх моделей медіграмотності і дайте відповіді на запитання. Запитання для самоконтролю Яке з визначень медіаграмотності збігається із визначенням, рекомендованим ЮНЕСКО? Які з моделей передбачають досвід створення медіапродуктів? 3. Пройти тест на інформаційно-новинну залежність (на занятті). Порада до виконання: цей тест використовують психотерапевти (розробник В.Бугрим), проте в межах курсу він використовується для попередньої оцінки стану. Жоден тест в інтернеті не замінює консультацію професійного психолога чи психіатра. Це лише привід замислитися. Не проходьте серйозні психологічні тести в стані сильного стресу. Результати будуть викривленими. 4. Попрактикувати психологічні вправи на платформі Spotify за лінком (https://creators.spotify.com/pod/profile/liudmyla0/#:~:text=https%3A//podcasters.spotify.com/pod/show/liudmyla0/episodes/ep%2De2c1f0s), він також є в системі Moodle на сторінці курсу. Розгляньте модель подолання стресу та використання внутрішніх ресурсів (рис. 10) і визначте три основних ваших канали. Порада до виконання: зверніть увагу, що розрізняють корисні і некорисні способи подолання стресу. Модель містить усі способи. За бажанням можна пройти психологічний тест на	виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача	

		визначення своїх каналів: https://onlinetestpad.com/ua/testview/1665213-test-basic-ph-model-stresodolannya. 5. Пройдіть гру «Правда чи фейк» (на занятті). Гра складається із зображень (скрінів), взятих із медійних ресурсів. Завдання – визначити чи це правдива інформація чи фейк. 6. Ознайомитесь зі списком платформ для розвитку медіаграмотності, доповнити його власними джерелами. Пройдіть гру «Вижити в Інтернеті – місія (не)здійсненна» (http://game.cedem.org.ua/). Прокоментуйте свій результат гри з трьома персонажами: користувач, блогер, журналістка. 7. Ознайомитесь із посібником для журналістів «Медіаграмотність»: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1479092/mod_resource/content/1/posibnyk_ML.pdf. Проаналізуйте необхідність такої підготовки для журналістів і запропонуйте власні теми для підручника. 8. Створити матеріал у форматі коротких відео (reels) – 30-90 секунд – або записати короткий подкаст (наприклад, на платформі Spotify) – 2-5 хвилин – для формування навичок медіаграмотності (аудиторія на вибір). Порада до виконання: при виконанні завдання можна звернутись за натхненням до прикладу, зокрема, ресурси TEDEd, матеріал про розвиток критичного мислення «5 tips to improve your critical thinking» на сторінці курсу в системі Moodle. Алгоритм виконання завдання 1. Оберіть цільову аудиторії та теми. Це може бути одна із категорій: підлітки (12–16 років), студенти, люди старшого віку (60+), батьки. 2. Визначтесь із темою і назвою, наприклад, «Чому не можна репостити новини про збір коштів без перевірки».	щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	

		3. Пропишіть сценарій (структуру). За потреби можна обрати такі інструменти ШІ: ChstGPT, Claude, Gemini. Не забувайте про прийоми, які можна використати для привернення уваги до відео: гачок, проблема (чому це важливо), рішення (корисна порада або алгоритм дій), заклик до дії. 4. Технічна реалізація: Якщо ви обрали відео, то інструменти можуть бути такі: InShot, Canva, вбудований редактор Instagram/TikTok. Варто додати субтитри, адже багато людей дивиться відео без звуку, наприклад, безкоштовний інструмент @verba.subtitles. Якщо ви обрали подкаст, то інструмент – Spotify. Порада до виконання: записуйте в тихому приміщенні без ехо, додайте коротку музичну заставку. 5. Завантажте матеріал на обрану платформу (Instagram, TikTok, YouTube Shorts, Spotify). Якщо ви не хочете робити профіль відкритим, можна завантажити файл на Google Диск та надати доступ за лінком. 6. Оформлення у звіті (PDF): назва проєкту, формат (Reels / Подкаст), цільова аудиторія, короткий опис, лінк.		
Лабораторне заняття №6 Самостійна робота – ознайомитись із рекомендованою літературою	Теоретичний Практичний	Тести у системі Moodle. Тест 4. 1.Ознайомтесь із матеріалом «Модель КСВ для компаній під час війни» (https://csr-ukraine.org/news/model-ksv-dlya-kompaniy-pid-chas-viyni/). За можливості ознайомтесь із публікацією Л. Сидорової «Інвестували не в ті напрями». Kormotech виміряв власну репутацію і змінив стратегію комунікацій. Що показало дослідження?» (Forbes. 27 листопада 2025). Зитання для самоконтролю 1. Чи вважаєте ви, що КСВ впливає на репутацію	Тести складаються із 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал – 5-6 балів: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без помилок; відповідає виявленню студентом всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; чіткому володінню понятійним	**5** **6**

		компаній? 2. Як би ви оцінили важливість КСВ щодо формування лояльності споживачів? 3. Як КСВ медіа може вплинути на довіру аудиторії? 2. Ознайомтесь із матеріалом «Цілі сталого розвитку ООН» та звітами КСВ медіа, медійними проєктами (наприклад, звіти 1+1 – https://media.1plus1.ua/responsibility), які реалізують цілі сталого розвитку. Запитання для самоконтролю 1. Як медіа можуть інтегрувати Цілі сталого розвитку у свою діяльність? 3. Перегляньте відеоматеріали про спонсорство («Ставайте спонсором «Сніданку з 1+1» та отримуйте подарунки від улюбленої програми!» https://www.youtube.com/watch?v=RpVb-M0IAyw; «Що таке "Спонсорство на YouTube" ?» https://www.youtube.com/watch?v=sjb1voVXsWc). Запитання для самоконтролю 1. Як переосмислилось поняття спонсорства останнім часом? 4. Розповісти про власний досвід волонтерства (Варіант А) або знайти волонтерський проєкт (Варіант Б), в якому б ви хотіли взяти участь та пояснити чому він вас приваблює, який досвід ви хотіли б від нього отримати, які знання та ін. Алгоритм виконання завдання 1. Оберіть формат: варіант А (реальний кейс), варіант Б (аналіз існуючого проєкту). 2. Напишіть назву проєкту та коротко схарактеризуйте його місію. 3. Поясніть вашу мотивацію до участі у проєкті. 4. Опишіть, які досвід і знання будуть отримані або були отримані в цьому проєкті (м'які навички, професійні навички). 5. Ознайомтесь із матеріалом О.Швердіна «Теоретичні концепції та моделі соціально відповідального	апаратом та інструментами, передбаченими програмою ОК; вмінню використовувати їх для вирішення як типових, так і не типових лабораторних ситуацій; виявленню творчих здібностей в розумінні, викладі та використанні навчально-програмного матеріалу; – 4-3 бали: всі завдання лабораторної роботи повністю виконані без суттєвих помилок або з незначними помилками; відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєнню інформації в межах лекційного курсу; володінню необхідними інструментами, передбаченими програмою; вмінню використовувати їх для вирішення типових ситуацій, припускаючи окремих незначних помилок (наприклад, студент частково відповідає на питання викладача щодо виконання роботи); – мінімальна оцінка (2-1 бал): виконано не більше 30 % всіх завдань лабораторної роботи; відповідає	

		інвестування». Визначте моделі соціально відповідального інвестування. Схарактеризуйте такі напрями соціально відповідального інвестування в медіабізнесі як громадське інвестування та журналістика рішень.	виявленню значних прогалин у знаннях основного програмного матеріалу; не досить упевненому володінню окремими поняттями, методиками та інструментами, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.	
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	Тести у системі Moodle	Тестування у системі Moodle (10 питань). 1 правильна відповідь – 2 бали. Тести – вибір з множини.	**20 балів**
	Практичне завдання	Розробити концепцію корпоративного видання. 1. Назва видання як іміджева складова та елементи фірмового стилю (сутність назви, логотип, оформлення та ін.) 2. Цілі і завдання корпоративного видання. 3. Вид корпоративного видання (преса, телебачення, радіо, сайт, блог, канал та ін.) 4. Тип корпоративного видання: новинні видання; підсумково-подієві видання; видання для зовнішньої аудиторії – b2b-видання (business-to-business) або партнерські видання; видання для клієнтів b2c-видання (business-to-client); event-видання. 5. Структура, елементи, рубрики. 6. Наявність ведучих, авторів рубрик, журналістів та інших медіаспеціалістів. 7. Форми і методи формування корпоративної культури.	Концепція відзначається цілісністю і логічністю – 20-15 балів. Не пояснено компоненти – 14–10 балів. Матеріал має значні недоліки – 9 – 5 б. Матеріал нецілісний, більше помилок, ніж якісного контенту – 4–0 б.	**20 балів**
Усього за підсумковий контроль				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

1. Загорулько Є. Олтаржевський Д. Корпоративні комунікації: свіжий погляд. Київ: Арт Економі, 2023. 360 с.

2. Natalia Zykun, Yana Zoska, Vilena Voronova, Diana Fayvishenko, Yuliia Kyiashko, Alina Kumachova Managing consumer behaviour through social communications. *Estudios de Economia Aplicada*. 2021. Vol.: 39-3. № 3. P.1–12.

3. Чернявська Л. В. Корпоративні комунікації в умовах війни. *«Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика»*. 2025. Т. 36 (75). № 5. С. 47–63.

4. Чернявська Л. В., Коновальчук Є. Чат-бот GPT як інструмент у роботі журналіста. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації.* 2024. № 4. С. 63–69.

5. Чернявська Л. В., Євраєв Я. В. Журналістськиий проєкт протидії фейкам «Давайте перевіримо» в умовах війни. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2023. № 4. С. 69–74.

6. Чернявська Л. В., Тяпкіна Н. І., Бондаренко І. С., Костюк В. В., Усманова О. В., Костюк Ю. В. Media Anti-Discriminatory Practices in War Conditions. *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*. 2023. Т. 26. № 1. С. 64–78. URL: https://ejournal.khazar.org/index.php/kjhss/article/view/30/29.

7. Чернявська Л. В. Соціальна відповідальність медіа в умовах російсько-української війни. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2022. № 3. С. 59–65.

8. Чернявська Л., Цибуля Н. Подолання сексистських наративів у медіа під час війни: стратегії та виклики. Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості: *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості»*. Запоріжжя : ЗНУ, факультет журналістики, 2024. С. 299–303.

9. Чернявська Л. В., Костецька Л. Медіаекспертиза матеріалів ШІ в умовах війни. Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості: *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості»*. Запоріжжя : ЗНУ, факультет журналістики, 2024. С. 30–-311.

10. Чернявська Л. В., Будняк К. Медіаграмотність українців в умовах війни: гендерний та віковий аспекти. Європейські цінності і медійні стандарти: контекст російсько-української війни : *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції Європейські цінності і медійні стандарти: контекст російсько-української війни* (Запоріжжя, 19–20 жовтня 2023 року). Запоріжжя : ЗНУ. 2023. С. .236–244.

11. Чернявська Л. В. Медіакритичні проєкти українських мікромедіа. Інформаційний спротив ворожим наративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни : *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські цінності і медійні стандарти: контекст російсько-української війни»*. Запоріжжя : ЗНУ, факультет

журналістики, 2023. С. 138–142.

12. Чернявська Л. В. Медіакритика в умовах війни. Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності : *збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності»* (м. Ірпінь, 19 травня 2023р.). Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. С. 248-250.

Інформаційні ресурси

1. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні (проект) URL: http://www.uspp.org.ua/media/%20КСВ+_1.doc.
2. Спеціалізований ресурс з PR і інших комунікацій. URL: http://www.publicity.kiev.ua/.
3. КСВ в Україні. Інформаційний бюлетень. URL: http:// www.csrukraine.org/user-files/file/Concept_Draft.pdf.
4. Human Rights Channel. URL: https://ishr.ch/privacy/.
5. Асоціація корпоративних медіа України. URL: http://www.acmu.com.ua/.
6. Freedom House. URL: https://freedomhouse.org/uk.
7. Детектор медіа. URL: https://detector.media/.
8. Інститут масової інформації. URL: https://imi.org.ua/.
9. Комісія з журналістської етики. URL: https://cje.org.ua/.
10. MediaLab. URL: https://medialab.online/.
11. Stopfake. URL: https://www.stopfake.org/uk/golovna/.
12. VoxCheck. URL: https://voxukraine.org/voxcheck.
13. По той бік новин. URL: https://behindthenews.ua/.
14. Без брехні. URL: https://without-lie.info/.
15. Надійно. URL: https://nadiyno.org/category/bezpeka-v-umovah-vijny/.
16. Як? Практичні поради з цифрової безпеки. URL: https://yak.dslua.org/.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.
Відвідування занять обов'язкове, оскільки освітній компонент зорієнтовано на максимальну практику отримання навичок, корисних теоретичних відомостей для виконання професійних завдань. Очікується, що студенти в аудиторії (дистанційно, очно) активно відповідають на питання, підтримують конструктивну дискусію, виконують практичні завдання у рамках лабораторної роботи.
Завдання мають бути виконанні перед заняттями та завантажені у Moodle. Пропуски можливі лише з поважної причини, підтвердженої документально. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності
Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові творчі завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства, створені лише силами штучного інтелекту – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, музика, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно застосовані з посиланням на автора! До студентів, у роботах яких буде виявлено

списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки як творчого, так і академічного напрямку, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, переведіть у беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять (офлайн). Якщо розмова термінова, то відійдіть із аудиторії та згодом поверніться. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти та месенджерів, соціальних мереж. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем). Під час дистанційного навчання очікується, що здобувачі будуть із увімкненими камерами. Мікрофони варто вмикати під час дискусії та відповіді на питання.

Комунікація

Очікується, що студентство регулярно перевірятиме сторінку дисципліни в Moodle та реагуватиме своєчасно. Усі робочі оголошення надсилаються через Moodle у розділі «Форум новин».

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/QRVdWGwe3; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua/.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.